

28.11.2023

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O
FINANSACH PUBLICZNYCH**

L.dz
Podpis *Mack*

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325)		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego powiatów	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w zakresie ich wykorzystania)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst
Nazwa pełna		
GMINA RYTWIANY		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat	Gmina	Miejscowość
STASZOWSKI	RYTWIANY	RYTWIANY
Ulica	Nr domu	Nr lokalu
STASZOWSKA	15	
Kod pocztowy	Pocztą	
28-236	RYTWIANY	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
Art. 126, art. 168, art. 169 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. 2023 poz. 1270, dalej: „UFP”) w zw. z art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 z późn. zm.) oraz w zw. z Uchwałą nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH) I PYTANIA (PYTAŃ)		
Krótki opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych), bez dokumentacji sprawy.		
Na mocy Uchwały nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (dalej: „Uchwała”) został utworzony Rządowy		

Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (dalej: „**Program**”). Wsparcie w ramach Programu pochodzi ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Uchwała określa zasady rozdziału i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: „**JST**”) oraz ich związkom dofinansowania na realizację zadań inwestycyjnych, mających na celu przeciwdziałanie COVID-19, przyznanego na podstawie promes udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: „**BGK**”).

Nierzadko zdarza się, że przyznane JST dofinansowanie z Programu nie przekracza kwoty netto inwestycji, jednakże zgodnie z wyjaśnieniami ze strony BGK kwota przyznanego dofinansowania zawsze stanowi wartość brutto, co może sugerować, że niezależnie od jej wysokości obejmuje także część podatku od towarów i usług (dalej: „**VAT**”).

Jednocześnie może dojść do sytuacji, w której VAT zapłacony przez JST w ramach wydatków na inwestycję dofinansowaną z Programu podlega pełnemu lub częściowemu odliczeniu, co oznacza, że JST odzyska ten podatek z urzędu skarbowego w ramach okresowych rozliczeń podatkowych z tytułu VAT.

Mając na uwadze powyższe Wnioskodawca powziął wątpliwość co do konieczności zwrotu środków otrzymanych przez JST w ramach Programu, które pierwotnie zostaną wydatkowane a następnie JST ponownie otrzyma ich część w ramach zwrotu podatku VAT.

Wnioskodawca pragnie wyraźnie podkreślić, iż przedmiotem niniejszego wniosku nie jest problematyka związana z VAT i przepisy regulujące ten podatek. Wnioskodawca w szczególności nie występuje z prośbą o ocenę możliwości odliczenia VAT naliczonego.

Wnioskodawca nie oczekuje również wskazania sposobu rozwiązania swojej konkretnej i indywidualnej sprawy. Natomiast przedmiotem zapytania jest **generalna ocena wyłącznie w świetle ustawy o finansach publicznych** kwestii konieczności zwrotu części środków otrzymanych w ramach Programu, uwzględniając założenia i zasady funkcjonowania Programu oraz jego charakter i umiejscowienie w systemie finansów publicznych.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

1. Czy środki przyznawane JST z Programu mają charakter dotacji, o których mowa w art. 126 UFP i czy stosuje się do nich zasady zwrotu przewidziane w art. 168 i 169 UFP?
2. Czy w świetle **ustawy o finansach publicznych** w przypadku otrzymania z urzędu skarbowego zwrotu VAT od wydatków na inwestycję dofinansowaną z Programu, JST muszą zwracać środki z Programu w części przypadającej na odzyskany VAT?

3. W przypadku negatywnej odpowiedzi na pytanie nr 2 - w jaki sposób JST mogą wykorzystać dofinansowanie z Programu w części przypadającej na VAT odzyskany od inwestycji dotowanej z Programu?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

1. Środki przyznawane JST z Programu nie mają charakteru dotacji zdefiniowanej w art. 126 UFP oraz nie stosuje się do nich zasad zwrotu przewidzianych w art. 168 i 169 UFP.
2. W przypadku otrzymania z urzędu skarbowego zwrotu VAT od wydatków na inwestycję dofinansowaną z Programu, JST nie są zobowiązane do zwrotu jakichkolwiek środków z Programu.
3. JST mogą wykorzystać środki z Programu w części przypadającej na VAT odzyskany od inwestycji dotowanej z Programu na sfinansowanie wydatków majątkowych w ramach innych projektów inwestycyjnych.

W myśl art. 126 UFP dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczącym wsparcia udzielanego w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej: „RFIL”) przedstawionym w odpowiedzi z dnia 28 maja 2021 r., sygn. PT1.054.5.2021, na interpelację poselską z dnia 4 marca 2021 r. nr 20492 „(...) wypłaty środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 nie stanowią dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach publicznych, w związku z czym nie będą miały zastosowania art. 168 i 169 tej ustawy, dotyczące zasad zwrotu niewykorzystanych dotacji.” ([i20492-o1.pdf \(sejm.gov.pl\)](#)). Tożsame stanowisko zostało przedstawione również w odpowiedzi z dnia 28 maja 2021 r., sygn. PT1.054.6.2021, na interpelację poselską z dnia 10 marca 2021 r. nr 20820 ([i20820-o1.pdf \(sejm.gov.pl\)](#)). Mając na uwadze, że wsparcie w ramach Programu, analogicznie jak wsparcie w ramach RFIL, pochodzi ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w ocenie JST należy uznać, że nie stanowi ono dotacji w rozumieniu UFP, a w konsekwencji nie podlega ono zwrotowi. Zdaniem Wnioskodawcy w przypadku otrzymania przez daną JST z urzędu skarbowego zwrotu VAT od wydatków na inwestycję dofinansowaną z Programu, JST nie będzie zobowiązana do zwrotu dofinansowania z Programu w części przypadającej na odzyskany VAT.

Powyzsze, zdaniem Wnioskodawcy, znajduje również potwierdzenie w informacji zamieszczonej na stronie internetowej BGK (<https://www.bgk.pl/polski-lad/>), na której wskazano, że: „Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez **bezwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST.**”

Analogiczne stanowisko w kwestii braku obowiązku zwrotu środków pochodzących z Programu w związku z dokonaniem odliczenia VAT od wydatków sfinansowanych z przyznanego JST dofinansowania zajęła również Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi w piśmie z dnia 5 grudnia 2022 r., sygn. WA 4120-44/2022-w

(<https://bip.lodz.rio.gov.pl/arttykul/217/2914/wniosek-o-wyjasnienie-gmina-rzasnia-sygn-wyjasnienia-wa-4120-44-2022-w>), Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku w piśmie z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. RP.063/108/24/1/2023 (<http://bip.gdansk.rio.gov.pl/?a=8250>), Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu w piśmie z dnia 23 maja 2023 r., sygn. NA.III-422-15/2023 (Odliczenia VAT w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład (1) - Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu (rio.opole.pl), Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku w piśmie z dnia 19 czerwca 2023 r., sygn. RIO.II.025-22/23 (BIP - REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W BIAŁYMSTOKU - ZASADY I FORMY FINANSOWANIA ZADAŃ JST 2023 (rio.gov.pl)) oraz Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach w piśmie z dnia 19 września 2023 r., sygn. WI.54.48.2023 (Rozliczenia VAT w związku z realizacją zadań finansowanych ze środków RFPŁ Programu Inwestycji Strategicznych - Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach (rio.gov.pl)).

Wnioskodawca pragnie powołać się przy tym również na § 4 ust. 1 Uchwały, zgodnie z którym dofinansowanie z Programu może być przyznane w wysokości nie wyższej niż 98% wartości zadania inwestycyjnego rozumianej jako **całkowita łączna wartość wynagrodzenia wykonawcy za wykonanie zadania inwestycyjnego**, w tym wartość ceny dostaw określonych w umowie lub umowach mających na celu realizację zadania inwestycyjnego. Za „wydatek” należy natomiast rozumieć rozchód środków pieniężnych w formie gotówkowej lub bezgotówkowej. Zatem mając na uwadze powyższe, **podatek VAT w ramach inwestycji dofinansowanej z Programu stanowi wydatek JST będącej beneficjentem** – będzie bowiem przelewany przez JST na rzecz wyłonionego wykonawcy, w celu uregulowania istniejącego zobowiązania. JST ewentualnie odzyska podatek VAT dopiero po jego formalnym poniesieniu, w drodze zwrotu dokonanego przez właściwy urząd skarbowy.

W myśl § 3 ust. 1 Uchwały **dofinansowanie z Programu przeznaczane jest na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych** w ramach obszarów, o których mowa w ust. 2 i 3 tego paragrafu Uchwały. Stosowanie zaś do § 1 ust. 1 Załącznika do Uchwały **dofinansowanie z Programu przeznaczane jest na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych**. Jednocześnie, zgodnie z celami Programu, dofinansowanie ma zostać przeznaczone na inwestycje publiczne, w celu pobudzenia aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego, rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, poprawy warunków życia obywateli, powstania nowych miejsc pracy, wsparcia zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego zaangażowania sektora finansowego. W konsekwencji, w ocenie Wnioskodawcy zwrot środków z Programu do BGK w części przypadającej na odliczony przez daną JST podatek VAT byłby niecelowy. Realizacja powyższych celów może natomiast zostać zapewniona poprzez przeznaczenie tych środków na sfinansowanie innych wydatków majątkowych w ramach projektów inwestycyjnych, które mogą zostać sfinansowane ze środków Programu.

Poza argumentacją przedstawioną przez Wnioskodawcę powyżej, stanowisko takie potwierdza także dopuszczenie możliwości zmiany zakresu wydatków, przewidziana w ostatniej nowelizacji uchwały nr 84/2021 Rady Ministrów (uchwała 205/2022 z 13 października 2022 r.).

Data wypełnienia wniosku 24.11.2023	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej Grzegorz Forkasiewicz	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej mgr Grzegorz Forkasiewicz
--	--	---

Kielce, dnia 20 grudnia 2023 r.
WI.54.70.2023

Pan Grzegorz Forkasiewicz
Wójt Gminy Rytwiany

Szanowny Panie Wójtce,

Wnioskiem przesyłanym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach 28 listopada 2023 r. zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na nw. pytania:

1. Czy środki przyznawane jednostkom samorządu terytorialnego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych mają charakter dotacji, o których mowa w art. 126 ustawy o finansach publicznych i czy stosuje się do nich zasady zwrotu przewidziane w art. 168 i 169 tej ustawy?
2. Czy w świetle ustawy o finansach publicznych w przypadku otrzymania z urzędu skarbowego zwrotu VAT od wydatków na inwestycję dofinansowaną z Programu, JST muszą zwracać środki z Programu w części przypadającej na odzyskany VAT?
3. W przypadku negatywnej odpowiedzi na pytanie nr 2 – w jaki sposób JST mogą wykorzystać dofinansowanie z Programu w części przypadającej na VAT odzyskany od inwestycji dotowanej z Programu?

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Środki Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych nie są dotacjami w rozumieniu art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), zatem nie ma w tym przypadku zastosowania art. 168 i art. 169 tej ustawy. Zasady rozdziału i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dofinansowania na realizację zadań inwestycyjnych, mających na celu przeciwdziałanie COVID-19 określa uchwała Rady Ministrów nr 84/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, podjęta na podstawie art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.). Zgodnie z § 4 ww. uchwały Rady Ministrów wartością zadania inwestycyjnego objętego dofinansowaniem jest całkowita łączna wartość wynagrodzenia wykonawcy za wykonanie zadania inwestycyjnego, w tym wartość ceny dostaw określonych w umowie lub umowach mających na celu realizację zadania inwestycyjnego. Postanowienia § 1 ust. 4 oraz § 8 ust. 7 załącznika do uchwały Rady Ministrów nr 84/2021 wprowadzają regulację dotyczącą obniżenia wartości wynagrodzenia wykonawcy inwestycji, bez względu na podstawy tego obniżenia. Uwzględniając treść § 3 ust. 3 i 4 załącznika do przedmiotowej uchwały podmioty uprawnione składając wniosek o dofinansowanie nie przekazują Prezesowi Rady Ministrów jako dysponentowi środków informacji o tzw. kwalifikowalności VAT. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1327 ze zm.) jak również w uchwale nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, z późniejszymi zmianami nie uregulowano kwestii ewentualnego obniżenia wartości inwestycji ze względu na prawo odliczenia podatku naliczonego oraz przeznaczenia środków pochodzących z rozliczenia z urzędem skarbowym, wyżej wymienionego podatku. Wobec powyższego, w ocenie Izby, w przypadku uzyskania zwrotu z rozliczenia podatku od towarów i usług, stanowić on będzie inne dochody należne gminie, w myśl art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2267 ze zm.). O przeznaczeniu tych środków decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 212 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA PREZESA

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Zbigniew Rękas

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)